

Plateauet i Nigeria: moderne mineforetagender med deres lønarbejdere, store muhammedanske familier og »hedenske« landsbysamfund.

Victor Segalens bog giver, på grundlag af et omfattende kildestudium, i romanform et billede af, hvorledes befolkningen på Tahiti i slutningen af 18. århundrede møder den europæiske civilisation og omvendes af engelske metodistiske missionærer.

C. G. Feilberg.

R. J. Harrison Church: *West Africa. A Study of the Environment and of Man's Use of it.* Longmans, Green and Co. London 1957. 14 × 22,5 cm, XXVII + 547 sider. Talrige diagrammer og kort, samt illustrationer på dekrideret papir. 45 sh.

Denne bog er af en anmelder budt velkommen som standardværket om Vest-Afrika, området mellem Sahara og Guinea Kysten. Dette er sikkert sket med rette. Forfatteren, der er lekturer i geografi ved London School of Economics, har i mange år beskæftiget sig med både de franske og britiske områder i Vest-Afrika, har rejst meget i disse egne og har ladet specialister gennemse forskellige afsnit i bogen. Anmelderen har gennem stikprøver, taget indenfor emner han selv er fortrolig med, fundet megen og solid viden koncentreret. Selvfølgelig kan der rettes kritik mod visse punkter, f. eks. har man fundet forf.'s behandling af dannelsen af Nigers og Senegals flodnet ukorrekt.

Bogen falder i tre dele. De to første behandler forholdsvis kortfattet dels den fysiske geografi, dels erhvervsliv og befolkning fra almindelige synspunkter. Resten — 370 sider — giver regionale beskrivelser. Det virker meget sympatisk, at bogen er tilegnet »... the peoples of West Africa and ... all who have their welfare at heart.«

C. G. Feilberg.

Geographical Essays on British Tropical Lands. Edited by R. W. Steel and C. A. Fisher. George Philip & Son. London and Liverpool, 1956. 14 × 22 cm, 354 sider. 35 sh.

Som titlen angiver, indeholder bogen en række essays af engelske geografer om tropiske områder indenfor den britiske Commonwealth. Såvidt anmelderen kan skønne, er forfatterne gennemgående yngre mænd. Efter anden verdenskrig er der dukket videnskabelige forskningsinstitutter og universiteter op mange steder i troperne. Engelske geografer har derved fået lejlighed til over længere tidsrum at studere forholdene i en bestemt egn i troperne. Et af grundsyns-

punkterne ved samlingen af disse essays har da også været, at de skulle være forfattet af folk, der havde været i stand til at studere pågældende problem i marken i et længere tidsrum. Som eksempel kan fremhæves B. H. Farmers afsnit »Rainfall and Water-supply in the Dry Zone of Ceylon.« Med udførlige klimatiske tabeller og kort belyses modsætningen mellem Ceylons sydvestlige del, der vender mod monsunen, og lavlandet i nord og øst, der er mindre heldigt stillet med nedbør, samtidig med at afstrømningen under regn er stærk, hvor den krystallinske undergrund ligger nær overfladen. Meget af den tørre zone er tyndt befolket, og det er en vigtig opgave for staten i fremtiden at få mere ud af denne zone.

Iøvrigt er forfattere og emner følgende: R. W. Steel: »Some Problems of Population in British West Africa«. R. J. Harrison Church: »The Transport Pattern of British West Africa«. A. T. Grove: »Soil Erosion in Nigeria«. D. B. Mather: »Migrations in the Sudan«. V. C. R. Ford: »The Trade of Lake Victoria and its Marginal Lands«. E. Paget: »Land Use and Settlement in Jamaica«. C. A. Fisher: »The Problem of Malayan Unity in its Geographical Setting«.

C. G. Feilberg.

Lennart Arnborg: Nedre Ångermanälven. Del I: 231 kortbilag etc., 5 plancher. Del II: 247 tekstsider, 231 fotografier, 5 plancher. 30 × 21 cm. Pris ialt 60 sv. kr. Almquist & Wiksells Boktryckeri AB., Uppsala 1958.

Denne i henseende til omfang og udstyr imponerende publikation indeholder en geomorfologisk analyse af Ångermanälvens leje fra Forsmo kraftstation til elvens recente deltaområde ved Nyland. Arbejdet er udført efter anmodning fra Mellanbygdens Vattendomstol og tilsigter at klarlægge konsekvenserne af de mange reguleringer, såvel års-reguleringer som kortvarige reguleringer, man i øjeblikket bringer til udførelse ved de svenske elve, bl. a. med henblik på elvenes betingelser som lakseelvede. Analysen har især omfattet konsekvenserne for erosions- og aflejnings-fænomenerne og delvis også for de biologiske tilstande.

Som det var at vente, kan det dokumenteres, at de dybe strømrender får en tendens til udfyldning, og at tidligere tiders renvaskede erosionsflader efter reguleringen kan få en pålejring af vandrende sand. Det synes også dokumenteret, at tilfrysnings-fænomenerne og isgangen bliver påvirket af ændringerne i vandføringen.

Iagttagelsesmaterialet er meget rigt og meget detaillert. Den store samling af målinger, der er udført med megen omhu, og den